

HARRY OVERKEMPE:

“WIJ WILLEN NÓG MEER GAAN INZETTEN OP OPTIMALISATIE VAN DE BODEM.” (P.4/5)

JEHANNES FOPMA:

“KEUZES MAKEN, DAAR GAAT HET OM.” (P.6)

VOORJAARSKRIEBELS

Ineens is het april. De tijd gaat gewoon door, of het ons nu past of niet. De laatste kou lijkt inmiddels uit de lucht. Voorzichtig dient de lente zich aan. In de weides komt het gras aarzelend omhoog. Op veel bedrijven zullen de koeien nog even op het verse gras moeten wachten.

'Koeiendans!', kopte het achtuurjournaal op Tweede Paasdag. Onder grote belangstelling van de media zetten de koeien, na een lange winter in de stal, hun eerste vrolijke passen buiten. Voor het oog van de minister en het grote publiek. Steeds meer vraagt de maatschappij om beelden van wat er zich bij ons afspeelt. Beelden met gevoel. De maatschappelijke belangstelling voor ons werk neemt toe. En dat biedt kansen voor onze mooie sector. Denk aan kansen voor ondernemerschap. Wat past bij mij als ondernemer? Bij mijn bedrijf? Het geeft ook uitdagingen in de verwerking van melk naarmate er meer gedifferentieerd wordt.

Ineens is het april. Ontwikkelingen gaan in volle vaart door. Zo zijn fosfaatrechten, het nieuwe quotum, in werking getreden. Ook de investeringen van onze samenwerkingspartner Royal A-ware in Heerenveen gaan volop door. Deze investeringen bieden op bedrijfsniveau en in de zuivel weer nieuwe uitdagingen.

De derogatie is verleend. De Commissie Grondgebondenheid zal haar definitie bepalen met betrekking tot de term grondgebondenheid. De NZO en de LTO verbinden zich op voorhand aan deze definitie. Het worden nog spannende uitkomsten, maar nog belangrijker; wat verbinden we er aan? Op welke wijze zal een definitie of uitkomst doorwerken in onze bedrijfsvoering? En wat kunnen we ermee doen als ondernemer? Dat is voor de één de uitdaging en voor de ander ook juist de worsteling. Advies binnen halen, hulp zoeken of ondersteuning vragen bij een gesprek, is een kracht en zorgt voor nieuwe invalshoeken.

Met de komst van april staat ook de voorjaarsdrukte voor de deur. Is de kou wérkelijk uit de lucht? Met een stabiele markt, de voorjaarskriebels en werkzaamheden voor de deur, blijft het zaak niet alleen hard aan het werk te gaan maar ons ook goed te beseffen waar we staan als bedrijf, als ondernemer, als persoon en als gezin. Ik wens u een heel goed voorjaar.

Alma den Hertog, voorzitter

MARKTONTWIKKELINGEN NEDERLAND ZUIVELLAND

In de laatste week vóór Pasen trok met name de markt voor vloeibare zuivel onverwacht aan, zo geeft vakblad *De Boerderij* aan. Op alle fronten gingen de prijzen omhoog. Zo stegen de prijzen van rauwe boerderijmelk, magere melk, concentraat en - natuurlijk - ook weer room. Room maakte ook de meest grillige uitschieters in prijs. Vorig jaar zakte de prijs van room even naar €5,20 en volgens sommigen nog iets lager. Deze week was €5,45 de onderkant. En waren er uitschieters: €6 per kilo voor room die naar de ijsindustrie ging.

Melkaanvoer blijft hoog

Bij de melkaanvoer is niet heel veel veranderd. Die blijft groot. De boterprijs blijft vast, de poederprijzen zijn slecht. Ondanks de slechte poederprijzen blijft de export van magere melkpoeder en fat filled melkpoeder (magere melkpoeder met plantaardig vet) redelijk door lopen. De huidige Euro-Dollarkoers is gunstig voor de Europese exporteurs.

Melkprijs hoger dan grondstofprijs toelaat

De Europese export helpt om de markt voor verse magere melkpoeder een beetje schoon te houden, maar doet verder weinig om de melkprijzen te steunen. Die melkprijzen zijn nog steeds hoger dan de verdiensten op grond van de huidige zuivelgrondstoffenprijzen toelaten. Op grond van de gemiddelde kaasrijzen (spotmarkt foliekaas) kan een melkprijs worden betaald van 31 à 32 cent per kilo. Voor magere melkpoeder en room geldt hetzelfde. Hierbij wordt natuurlijk geen rekening gehouden met mogelijk gunstiger verkoopcontracten en opbrengsten van meerwaarde-producten. De huidige foliekaasprijs is ongeveer stabiel op € 2,50 per kilo. Natuurkaas is een tot twee dubbeltjes duurder.

HOE ZIET HET ZUIVELLANDSCHAP VAN 2030 ERUIT? WAT ZIJN BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN? DE RABOBANK GEEFT HAAR VISIE:

Wat vandaag speelt, krijgt vaak de meeste aandacht. Ook voor u als melkveehouder. Maar in welk landschap bevindt uw bedrijf zich in 2030? Hoe kunt u zich daar een compleet beeld van vormen? Graag brengt de Rabobank enkele ontwikkelingen onder uw aandacht.

- Afname aantal bedrijven
- Overdracht landbouwgrond
- Vraaggedreven produceren binnen de productiebeperkingen
- Toeslagen op melkgelden steeds belangrijker
- Duurzaamheid en circulaire bedrijfsvoering
- Maatschappelijke blik en transparantie

Nederland blijft aantrekkelijk zuivelland

Het langetermijnoverzicht voor de mondiale zuivelmarkt is

positief. Nederland blijft een aantrekkelijk land voor de productie van zuivel door de mogelijkheden voor ondernemerschap, klimaat en infrastructuur. Voor de Nederlandse zuivelketen is het de uitdaging om zijn goede positie in de afzetmarkten te behouden.

Afname aantal bedrijven

Tussen 2000 en 2012 nam het aantal bedrijven met melk- en kalfkoeien gemiddeld af met 3,5% per jaar. Door de hoge melkprijs en de afwachtende houding rondom regelgeving nam het aantal stoppers in de afgelopen jaren weer af. De dalende trend zal zich echter herstellen. Rond 2030 zullen er nog maximaal 10.000 bedrijven met melk- en kalfkoeien in Nederland zijn. Door de stoppersregeling en de prijsniveaus van fosfaatrechten zal de aankomende twee jaar een inhaalslag gemaakt worden in aantal bedrijfsstakers. Dit compenseert het lagere aantal bedrijfsbeëindigingen gedurende de periode van 2013 tot 2016. Verplichte asbestverwijdering en regionaal verplichte investeringen in emissiearme huisvesting kunnen in de aanloop naar de periode tussen 2020 en 2024 voor ondernemers een reden zijn om hun bedrijf vroegtijdig te beëindigen.

Overdracht landbouwgrond

Door de afname van het aantal bedrijven zal naar verwachting tot 2030 een 'gebruikstiteeloverdracht' van 20% tot 25% van het huidige areaal plaatsvinden van stoppende bedrijven naar voornamelijk 'ambitieuze ontwikkelaars'. Dit zal deels in de vorm van volledig eigendom zijn. Daarnaast zal overdracht van de gebruikstitel plaatsvinden door pachtconstructies met de huidige eigenaren en partijen die grond opkopen en beschikbaar stellen aan de melkveehouderij.

Vraaggedreven produceren binnen de productiebeperkingen

De afgelopen vijf jaar lag de focus vooral op het produceren van meer melk. De aankomende jaren zal de aandacht verschuiven richting de optimale verwaarding van melk binnen de productiebeperkingen. Om beter in te kunnen spelen op de marktomstandigheden en optimaal gebruik te maken van de beschikbare verwerkingscapaciteit, is een betere vraaggedreven afstemming binnen de zuivelketen noodzakelijk.

Een toenemende diversiteit in melkstroom en het inspelen op nichemarkten zal hier een onderdeel van zijn.

Toeslagen op melkgelden steeds belangrijker

In de opbouw van de uitbetaalde melkgelden zullen toeslagen een steeds belangrijker onderdeel worden, bijvoorbeeld voor weidegang, biodiversiteit en andere duurzaamheid. Daarnaast zal een toenemende diversiteit aan melkstroom ook leiden tot grotere verschillen in de uitbetaalde melkprijzen.

Duurzaamheid en circulaire bedrijfsvoering

In de toekomst blijft weidegang een 'license to produce'. Circulaire bedrijfsvoering en regionale grondgebondenheid worden nog belangrijkere thema's binnen de melkveehouderij. De mogelijkheden voor (ruw)voorzorg en de afzet van mest worden zoveel mogelijk beperkt tot de regio waarin het bedrijf zich bevindt, om onnodige transportbewegingen terug te dringen. Eigendom of gebruikstitel voor de benodigde grond is hiervoor niet strikt noodzakelijk, maar geeft wel een goede waarborging. Samenwerking en regionale invulling is het belangrijkste. Door investeringen in duurzame energie kan de melkveehouderij uitgroeien tot een 'netto' energieleverancier. Verder gaan regelgeving en sectorinitiatieven ertoe leiden dat biodiversiteit een integraal onderdeel wordt van de bedrijfsvoering.

Maatschappelijke blik en transparantie

Toekomstgerichte melkveehouders weten de komende jaren hun aantrekkelijke positie te behouden door een open maatschappelijke blik en het integreren van duurzaamheidsvraagstukken. Een breed gedragen formulering van sectordoelen kan hierbij helpen. Een intensievere samenwerking tussen overheid, onderzoek, bedrijfsleven en transparantie naar de maatschappij zal hierbij het fundament verstevigen.

KALFVOLGSYSTEEM EN KALVERSTERFTE, IBR EN BVD BESTRIJDING

In 2018 zijn er enkele wijzigingen opgenomen in het Handboek KKM. In Module 3 Diergezondheid en -welzijn zijn de volgende artikelen toegevoegd: Kalversterfte en KalfVolgSysteem, IBR en BVD bestrijding. De machtigingen voor de uitwisseling van de gegevens zijn verplicht.

In Z-net > Mijn machtigingen, kunt u deze machtigingen inzien.

KalfVolgSysteem (machtiging verplicht, KKM eis)

Voor het behouden en verbeteren van het maatschappelijk draagvlak voor de melkveehouderij, is het belangrijk om te laten zien dat kalveren, die bestemd zijn voor de kalverhouderij, op de juiste manier en met de juiste informatie worden afgeleverd. Uiterlijk per 1 juli 2018 vindt de afvoer van alle mannelijke kalveren tot en met een leeftijd van 35 dagen plaats via een erkende kalverhandelaar. Daarmee wordt aangesloten op het KalfVolgSysteem. Erkende kalverhandelaars zijn vermeld op de witte lijst van NZO: <https://www.nzo.nl/nl/documenten>. Dit is in sectorverband afgesproken en een onderdeel van KKM. Om te kunnen borgen dat kalveren met de juiste data worden opgenomen in het KalfVolgSysteem is de machtiging verplicht voor het ontsluiten van I&R data van uw kalveren.

Kalversterfte (machtiging verplicht, KKM eis)

Door middel van de machtiging kunt u de hoogte van de kalversterfte op uw bedrijf zien. De hoogte van de kalversterfte wordt voor het eerst berekend na afloop van kwartaal 1 van 2018. Om de goede zorg voor kalveren op melkveebedrijven inzichtelijk te maken en bedrijven met hoge kalversterfte structureel te laten verbeteren, is in sectorverband een aantal afspraken gemaakt en is kalversterfte vanaf 2018 een onderdeel van KKM. Voor alle melkveebedrijven wordt de hoogte van de kalversterfte bepaald. Dit kengetal geeft de sterfte van vaars- en stierkalveren (inclusief doodgeboren kalveren) aan tot en met een leeftijd van 14 dagen. Melkveebedrijven met een rollend jaargemiddelde van de kalversterfte hoger dan 25% worden verplicht een plan van aanpak op te stellen en op te volgen. De eerste 3 kwartalen van 2018 kan nog geen gebruik worden gemaakt van een rollend jaargemiddelde, daarom geldt in deze periode voor het maken van een plan van aanpak een actiewaarde per kwartaal. Voor het inzichtelijk maken van de hoogte van de kalversterfte is het afgeven van een machtiging noodzakelijk. Het niet afgeven van een machtiging, betekent dat de kalversterfte voor uw bedrijf niet berekend kan worden en dat niet aan de voorwaarden, zoals gesteld in KKM kan worden voldaan.

BVD en IBR bestrijding (machtiging verplicht, KKM eis)

BVD: Uiterlijk 1 april 2018 is het melkveebedrijf deelnemer aan een erkend programma voor BVD-bestrijding. Uiterlijk per 1 juli 2018 beschikt het melkveebedrijf minimaal over een van de volgende statussen: Vrij / Onverdacht / In onderzoek / Observatie.

IBR: Uiterlijk 1 april 2018 is het melkveebedrijf deelnemer aan een erkend programma voor IBR-bestrijding. Uiterlijk per 1 juli 2018 beschikt het melkveebedrijf minimaal over een van de volgende statussen: Vrij / IBR EU-vrij / Onverdacht / Vaccinerend / In onderzoek / Observatie.

Tour de Boer'

DE FAMILIE OVERKEMPE UIT WIJHE

De Familie Jalink op bezoek bij de familie Overkempe in Wijhe.

Wim: Kun je iets vertellen over de geschiedenis van jullie bedrijf?

Harry: '30 jaar geleden hebben we het bedrijf overgenomen van mijn ouders. Er waren toen 20 melkkoeien en 600 vleesvarkens. In de jaren daarna hebben we geïnvesteerd in melkquotum en zo ons bedrijf uitgebreid. In 2011 zijn we gestopt met de varkenstak en hebben we het melkveebedrijf van de burens overgenomen. Totaal liggen er nu 82 hectare rondom het bedrijf. Daarvan heeft 10 hectare een natuurinfilling, 13 ha is in eigendom en de overige hectares worden gepacht. We zijn daarmee grondgebonden.

Op het ouderlijk bedrijf staat het jongvee en op de nieuwe locatie staan 130 melkkoeien. Erik, mijn zoon, woont bij het melkveebedrijf. Ria, mijn vrouw, doet het jongvee tot 1 jaar. Gezamenlijk vormen we een maatschap. De samenwerking verloopt goed. Bij het melkveebedrijf is een dressuurstal die wordt gerund door Femke, de vriendin van Erik. We melken 3 keer per dag, 's Middags met behulp van een medewerker. Een goede onderlinge communicatie is hierbij erg belangrijk. Ons bedrijf is zo ingericht dat we alleen de 130 koeien kunnen melken.'

Wim: Wat is jullie stip op de horizon?

Erik: 'We willen doorgroeien naar 150 melkkoeien als grondgebonden bedrijf. De fosfaatwetgeving strooide roet in het eten. Daarom zijn we nu van plan om fosfaatrechten bij te kopen om onze doelstelling te halen. Verder gaat de optimalisatie van ons bedrijf natuurlijk wel door. Het landwerk doen we allemaal zelf, dit willen we ook blijven doen. We denken nog na over wat we willen met onze melkstal. Een melkrobot of een carousel. De fokkerij is onze hobby, we gaan nog wel eens naar de keuring van NRM of de wintershow in Zwolle. De dagelijkse werkzaamheden

moeten goed, snel en makkelijk uit te voeren zijn. Dit is iets wat ik geleerd heb van mijn stageboer (met een knipoog naar Wim, bij wie Erik stage heeft gelopen).'

Wim: Jij bent Gildeboer, Harry?

Harry: 'Ja, Gildeboer zijn is ontzettend leuk, vind ik. Er zijn weinig typische weidevogels in dit gebied, maar wel zien we veel ooievaars bijvoorbeeld. Ook zitten hier veel dassen en vossen. Predatie is in dit gebied dan ook een serieus probleem. We hopen dit jaar door de aanleg van een plas/dras meer grutto's, patrijzen en fazanten aan te trekken. Ook gaan we kruidenrijk randen inzaaien. Het lijkt me goed als het assortiment WeideWeelde producten wordt uitgebreid. Wij zijn zelf ook actief bezig met de promotie van dit mooie product.'

Wim: De kracht van het product zit in de verbinding met de Vogelbescherming, denk ik.

Harry: 'De Vogelbescherming (VBN) is kritisch en dat is natuurlijk goed, maar soms hebben ze gewoon ongelijk. Volgens de VBN zitten weidevogels op schraal natuurland en dat is niet waar. In gewone landbouwgronden zitten veel meer voedingsstoffen en daar komen nu juist de vogels op af. Mozaïekbeheer op de percelen is veel effectiever om de weidevogelstand te verhogen. De kans op het slagen van de nestjes is dan veel groter. De jonge vogels kunnen, door het gefaseerd maaien, vluchten naar een andere strook gras of perceel.

De eisen voor de Gildeboeren zijn vastgelegd in het Gildekader. De Gildeboeren worden ook door Qlip o.a. conform het Gildekader beoordeeld en gecertificeerd. Een paar punten uit het kader zijn: 10% natuurinfilling oplopend naar 20%, uitgestelde maaidatum i.v.m. broedseizoen, op maximaal 5% van je grasland mogen gewasbeschermingsmiddelen

gebruikt worden, minimaal 180 dagen weidegang en VLOG gecertificeerd. We beginnen met weiden vroeg in het voorjaar, dan is de kwaliteit van het gras optimaal, dit scheelt in de krachtvoerkosten. We zetten de koeien liever in het najaar wat eerder op stal.'

Wim: Je had het over optimalisatie van je bedrijf?

Harry: 'Wij willen nog meer gaan inzetten op optimalisatie van de bodem. Het maisland blijft maisland, we doen niet aan vruchtwisseling, na de oogst gaan we een groenbemester inzetten en gebruikmaken van compost om de organische stof in de bodem op peil te houden en te verhogen. Ook scheuren we geen grasland meer. We gaan het grasland in goede conditie houden door de percelen die daarvoor in aanmerking komen door te zaaien. We hebben daar goede ervaringen mee. Een goede graszode is belangrijk, je kunt dan met minder gewasbeschermingsmiddelen toe. Kweek is hier niet echt een probleem. 's Zomers beregenen we al vroeg in het voorjaar.'

Ria: 'De groei moet in het gras blijven.'

Harry: 'We oogsten ongeveer 13 ton droge stof per hectare (exclusief het natuurland). Het voeren van een goede kwaliteit gras is belangrijk. Het geeft lagere voerkosten en een hoger rendement. We gebruiken bij het insemineren gesekst sperma. (Holstein) 70 % van de veestapel insemineren we met

Belgische Blauwe.'

Wim: Jullie doen actief mee aan de promotie van de sector. Zo hebben jullie voor wandelaars en fietsers een rustpunt. Wat vinden jullie van het opgerichte Team AgroNL? Deze groep wil het echte verhaal van de agrarische sector gaan vertellen in een taal die de burgers ook begrijpen.

Erik: 'Misschien is het allemaal wel wat dubbel op maar er ligt hierin ook weer een kans. Er kan niet genoeg aandacht gegeven worden aan de agrarische sector. Wij doen ook mee aan Salland, Boer eet Bewust, dat ook weer een eigen certificeringsprotocol heeft. Er kan via de site een excursie naar een boerderij worden geboekt (www.boertbewust.nl).'

Ria: 'Ik vind een spontaan bezoek door wandelaars aan onze boerderij veel leuker, zoals nu gebeurd via het Rustpunt. De bezoekers vinden het allemaal prachtig. Bezoekers kunnen bijvoorbeeld naar het melken kijken of zien dat er een kalfje wordt geboren. Mensen stellen dan ook direct vragen waarop je een gericht antwoord kan geven. Kijkers vragen vaak of de koeien al buiten lopen en waarom koe en kalf worden gescheiden. Op deze manier krijg je veel begrip van de bezoekers. Ze snappen ook waarom we dingen op een bepaalde manier doen op ons bedrijf.' Erik: 'Ik vraag me wel eens af waar de kritische vragen in de media vandaan komen. Van de

burgers of van de 5% van de mensen die altijd aan het woord zijn via alle mediakanalen'

Wim: Wat wil je verder nog aan de orde stellen?

Harry: 'Er worden wel heel veel vergaderingen en workshops georganiseerd. Zowel door agrarische organisaties in ons gebied als door NoorderlandMelk. We zijn op die manier wel heel vaak van huis en het werk moet ook nog gedaan worden. Dit vind ik wel eens lastig. In het kader van de workshops KoeKompas en Kringloopwijzer vind ik het jammer dat het vakmanschap van de individuele boer wel eens tekortgedaan wordt. Laten we deze ervaring en kennis ook eens op waarde schatten. De boer heeft veel gevoel bij zijn dieren en ziet het direct als er wat mis is. Zelfs soms nog beter dan de dierenarts, die KoeKompas moet uitvoeren. Ook de Kringloopwijzer is pas echt betrouwbaar als de koeien op stal blijven en al het voer wordt gewogen.'

Wim: 'De boer heeft zelf heel veel kennis over zijn bedrijf en over zijn dieren, het eigen initiatief wordt naar mijn mening niet gestimuleerd en beloond door alle protocollen en eisen.'

Harry: 'Ten slotte wil ik nog benadrukken dat de Koe als een topsportster is die de beste verzorging verdient.'

ZORG VOOR DE BOER EN BOERIN

In de melkveehouderijsector zijn er de laatste jaren veel beleidswijzigingen met betrekking tot regelgeving.

Voor veel ondernemers biedt reuring kansen. Het ondernemerschap wordt extra op de proef gesteld in een periode waar veel gebeurt en keuzes ook uitdagingen blijken te zijn. Dat is een prima ontwikkeling. Uitdagingen houden ons alert en zorgen voor krachtig ondernemerschap. Er zijn echter ondernemers en gezinnen waar de stapeling aan regelgeving, beleidswijzigingen en negatieve berichtgeving een overdaad blijkt. De uitdaging van het ondernemerschap is verworpen tot een worsteling om als ondernemer en als persoon het hoofd boven water te houden. Vaak blijft men er mee rondlopen. Het hoofd zit vol, maar men heeft er veel moeite mee om de zorgen met iemand te delen, of er met het gezin over te praten. Het kan heel verhelderend zijn eens te praten met iemand die volledig buiten het gezin en bedrijf staat. Iemand die zonder oordeel luistert en meedenkt en je weer op weg kan helpen.

Voor een goed gesprek of hulpvraag kunt u bijvoorbeeld terecht bij de onafhankelijke organisatie Zorg om Boer en Tuinder. Op de site www.zorgomboerentuinder.nl vindt u meer informatie. Zorg om Boer en Tuinder is een initiatief vanuit de agrarische sector om elkaar te helpen en ondersteunen.

De coördinator voor regio Noord is de heer Pieter Knijff
T 06-13991681 of
E noord@zorgomboerentuinder.nl

Vragen om hulp is een kracht, geen zwakte.

KRINGLOOPWIJZER EN KOEKOMPAS

In maart jl. is een start gemaakt met twee studiegroepen Kringloopwijzer en KoeKompas. Marjolein Feiken (veearts) en Jehannes Fopma (melkveehouder) begeleiden de groepen.

Jehannes Fopma begeleidt de studiegroep Kringloopwijzer. Hij is melkveehouder in het Friese Britswert en melkt 125 koeien met 2 robots op 75 ha land. Daarnaast heeft hij een onafhankelijk adviesbedrijf. Hij adviseert melkveehouders over onderwerpen als veevoeding, mestbeleid, kringloopwijzer, bodem en beweiden.

Jehannes Fopma: 'Keuzes maken, daar gaat het om! Blijf ik doen wat ik deed of gaat het roer om en ga ik voor hogere marges?' Een steeds grotere groep boeren kiest voor het laatste al is dat niet altijd makkelijk. Daar is lef en veel kennis voor nodig. De kranten en vakbladen staan vol van de term 'natuurinclusieve landbouw'. Hoewel we de definitie nog niet scherp hebben, zijn tal van boeren en bedrijven er druk mee bezig. Is het een kans of een bedreiging? Misschien staan we wel aan de vooravond van een grote verandering en gaat de boer hier geld mee verdienen.

Natuurinclusieve landbouw is kringlooplandbouw. Bij kringlooplandbouw denken we al vaak aan de Kringloopwijzer. De Kringloopwijzer is een mooi instrument om de mineralenkringlopen in beeld te krijgen. Helaas kunnen we hier wettelijk niks mee. Ik denk ook niet dat het ooit zover zal komen, simpelweg omdat het niet te borgen is. Daarnaast is de huidige Kringloopwijzer te beperkt met alleen stikstof, fosfor en koolstof. Er zijn namelijk nog veel meer kringlopen die van belang

zijn, bijvoorbeeld die van kali, calcium en zwavel. Misschien zijn deze mineralen nog wel belangrijker, of nee, allemaal even belangrijk. Er is namelijk ontzettend veel interactie tussen de mineralen in de bodem. De bodem moet beter. Ook dit lees je wekelijks in de vakbladen, maar hoe? Studieclubs over vruchtbare kringlopen beperken zich vaak tot de Kringloopwijzer, gefinancierd door provincies en uitgevoerd door commerciële partijen. Er is behoefte aan eerlijk, onderbouwd en onafhankelijk advies en dan maakt het niet uit waar je begint, als je maar begint. Een betere bodem resulteert in beter ruwvoer waardoor we minder krachtvoer hoeven te voeren en de koeien betere mest produceren. En dan is de kringloop rond.

Gras is het meest veelzijdige voer voor de koe. Het bevat eiwit, energie, vezels en vitamines en mineralen. Het gaat erom hoe je gras optimaal benut en dat is nog wel eens lastig. Vers gras heeft in de koe de hoogste benutting. Daarnaast is het belangrijk om goed te kijken wat voor gras nodig is voor goede voederverwinning. Van maximaal naar optimaal voer en dit zijn niet altijd 1000VEM kuilen. Wanneer grasland verkeerd is bemest en het gras niet goed is geconserveerd bevat het stoffen waar een koe niks mee kan of zelfs ziek van wordt.

Gras is niet alleen superfood voor koeien, maar grasland is ook nog eens super goed voor de bodem, de biodiversiteit en het klimaat. We moeten van méér naar béter; met blijvend grasland dat ruwvoer produceert waar een koe wat mee kan. Al met al, denk ik zelf dat we als melkveehouders goud in handen hebben met duurzame kringlopen. Als het ons lukt om met minder input een betere output te behalen, hebben we een verdienmodel waar we jaren mee vooruit kunnen.'

Jehannes Fopma (melkveehouder)

TERUGBLIK JONGERENDAG

Eens in de twee jaar organiseert NoorderlandMelk een jongerendag. Op 22 februari 2018 was het weer zover. Een groep van zo'n 25 NoorderlandMelk jongeren verzamelde zich bij Royal A-ware in Heerenveen.

Na korte inleidingen van Hans Broekhuysen (jongerenadviseur NoorderlandMelk) en Alma den Hertog (voorzitter NoorderlandMelk) nam Klaas de Jong (COO Royal A-ware) de groep mee in de ontwikkelingen in de wereldwijde zuivelmarkt, de samenleving en de politiek en hoe dat zijn effect heeft op de Nederlandse situatie en op Royal A-ware en NoorderlandMelk. De jongeren kregen een presentatie over de geschiedenis van en de ontwikkelingen in het bedrijf Royal A-ware.

Na deze inleidingen volgde een rondleiding door de excursiegang van de kaasfabriek in Heerenveen. Een indrukwekkende ervaring om te zien hoe met behulp van vakmanschap en de nieuwste technieken op het gebied van automatisering, hoogwaardige kaasproducten worden geproduceerd.

Na de lunch stond een bezoek aan het melkveehouderijbedrijf van de familie Hanegraaf in Jonkerslân op het programma. Een bedrijf met 400 melkkoeien en een duidelijke visie op de toekomst. Sinds vorig jaar wordt er weer geweid op het bedrijf en de familie Hanegraaf heeft zich aangemeld voor de Albert Heijn melkstroom van Royal A-ware. Er was genoeg stof voor discussie aanwezig bij de afsluitende kop koffie in de keuken van de familie Hanegraaf.

We kijken terug op een geslaagde jongerendag!

JONGERENADVISEUR NOORDERLANDMELK, IETS VOOR JOU?

De termijn van de huidige jongerenadviseur, Hans Broekhuysen, zit er alweer bijna op. Het bestuur van NoorderlandMelk is dus op zoek naar een nieuwe jongerenadviseur om mee te denken over de strategische koers van NoorderlandMelk!

Als jongerenadviseur neem je deel aan de strategiesessies van het bestuur. Deze sessies vinden gemiddeld eens in de twee maanden plaats. In deze sparringsessies wordt de koers van NoorderlandMelk besproken en de toekomst verder uiteengezet. Buiten deze strategiesessies om word je natuurlijk ook op de hoogte gehouden van strategische ontwikkelingen binnen de coöperatie en is er ruimte om je mening te geven. Als je wilt, is er ook de mogelijkheid om aan te schuiven bij bestuursvergaderingen.

NoorderlandMelk wil een kans bieden aan jongeren die hun bestuurlijke competenties verder willen ontwikkelen. Daarom is het bestuur op zoek naar een jongerenadviseur die zich wil ontwikkelen in het agrarische bestuurswerk en die het een uitdaging lijkt om over de toekomst van zijn of haar coöperatie mee te praten.

We zijn op zoek naar iemand die:

- Tussen de 18 en 29 jaar is;
- Potentieel bedrijfsopvolger is en/of hoge mate van betrokkenheid heeft bij de agrarische sector.

Ben je geïnteresseerd om bij ons als jongerenadviseur aan de slag te gaan? Reageer dan vóór 30 april. Stuur je motivatiebrief en cv naar info@noorderlandmelk.nl. Voor meer informatie over de functie kun je contact opnemen met Alma den Hertog (voorzitter) via 06-30 07 30 01.

Procedure: In mei 2018 vinden de sollicitatiegesprekken plaats. In juni 2018 zal de jongerenadviseur op de ledenvergadering worden voorgesteld aan de leden en benoemd voor de bestuurstermijn juni 2018 – juni 2019. Je wordt gevraagd een geheimhoudingsverklaring te tekenen. Als jongerenadviseur van NoorderlandMelk ontvang je naast reiskostenvergoeding een vaste vergoeding per bijeenkomst.

START WEIDEGANG

De weidegangregistratie staat weer voor u open in Z-net. Begint u met weiden? Geef u dan zo spoedig mogelijk de startdatum door en begin met de registratie van uw percelen.

Z-net - Mijn Z-net - Mijn Weidegang.

Uiteraard kunt u ook contact opnemen met het bestuurssecretariaat. Zij kunnen digitaal met u meekijken en gegevens voor u aanvullen. Contactgegevens Bestuurssecretariaat:

E info@noorderlandmelk.nl **T** 050 - 8200 295

WEIDEGANGAPP BESCHIKBAAR

U kunt uw weidegangdagen ook ingeven via een app op uw smartphone. Ontzettend handig en flexibel! De weidegangapp is te downloaden in de App store.

Belangrijk! om te kunnen starten met de app moet u eerst in Z-net de startdatum van de weidegang ingeven en een perceelskaart uploaden.

AGENDA

SPARDAG

WOENSDAG 18 APRIL

10.45-15.00 uur; Kruisweg Marum.

Speciale gast op deze dag is Jan-Cees Vogelaar: Opgave graag via info@noorderlandmelk.nl, dit i.v.m. de u aangeboden lunch.

LEDENVERGADERING

DONDERDAG 7 JUNI

Schildhoeve Fluitenberg

10.30 - 15.00 uur

KWALITEITSMELK 2017

Alle NoorderlandMelk-leden zetten zich dagelijks in voor het leveren van kwaliteitsmelk. De volgende leden zullen op de ledenvergadering van 7 juni in Fluitenberg een kwaliteitsonderscheiding krijgen uitgereikt.

5 jaar kwaliteitsmelk

- Maatschap Nieuwland, Rotstergaast
- Maatschap A. en T. Reitsma-van Hijum, Hegebeintum
- Familie van der Weerd, de Blesse
- VOF Sneul, Witteveen
- Maatschap H.A. Dollen, 1e Exloërmond
- VOF Agrarisch bedrijf Bosch, Feerwerd (Gr)
- Noorderbos Agrarisch bedrijf, Overschild
- A.T.J. Versteeg, Nieuw Weerdinge
- Familie van der Meulen-Kok, Zwolle
- Maatschap Baelde-Timmerman, Stadskanaal

15 jaar kwaliteitsmelk

- Familie Broekhuysen, Ezinge
- Maatschap J. en C.Z. Werners, Ruinerwold
- Familie Olthuis, 1e Exloërmond
- R.J.C. van der Meer, Ezinge

20 jaar kwaliteitsmelk

- Familie Strijtveen, Liederholthuis

30 jaar kwaliteitsmelk

- Familie Röling, Rotstergaast

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van NoorderlandMelk.

NoorderlandMelk

Leonard Springerlaan 7

9727 KB Groningen

T. (050) 82 00 295

info@noorderlandmelk.nl

[@Noorderlandmelk](https://www.facebook.com/Noorderlandmelk)

Redactie

Erika Otten

Alma den Hertog

Fedde van der Meer

Fotografie

Camilla Groenhoff

